

**Resurs centar za
organizacije civilnog
društva u Srbiji**

Katalog usluga Resurs centra

**Resurs
Centar**

Resurs centar je osmišljen da unapredi kapacitete OCD¹ i neformalnih grupa² u Srbiji, kroz organizovanje obuka, osnaživanje mreža, pružanje saveta, mentorsku podršku i objavljivanje korisnih priručnika. Sve usluge koje RC pruža su nastale iz prethodnih aktivnosti koje su sprovodile Građanske inicijative uz podršku TACSO projekta. Nakon što je projekat završen, Građanske inicijative su nastavile da funkcionišu kao Resurs centar, a u međuvremenu su se pridružile i partnerske organizacije: Forca, Narodni parlament, BUM, Trag fondacija, Srbija u pokretu, Catalyst Balkans i Centar za socijalne politike. Zajedničkim snagama partneri će raditi na razvoju i jačanju civilnog sektora u Srbiji.

Resurs centar je decentralizovan, pa osim nacionalnog RC-a, postoje i lokalni u Požegi (Forca) za zapadnu Srbiju, u Leskovcu (Narodni parlament) za južnu Srbiju i Bečeju (BUM) za teritoriju Vojvodine.

Usluge Resurs centra namenjene su udruženjima, fondacijama i zadužbinama, neformalnim grupama građana, lokalnim inicijativama, državnoj upravi na lokalnom i nacionalnom nivou, donatorskoj zajednici, biznis zajednici, medijima i građanima.

Udruženja, fondacije i zadužbine su glavna i primarna ciljna grupa RC-a. Usluge RC-a namenjen su i lokalnim inicijativama i neformalnim grupama, kako su one prepoznate kao pokretači promena. Partnerski odnos sa institucijama omogućava kvalitetnije usluge i bolje politike, zbog čega je saradnja neophodna i veoma značajna. Donatorska zajednica čiji pozivi treba da odgovaraju realnim potrebama civilnog društva, treba da budu uključene u dešavanja civilnog društava, da bi postojalo veće razumevanje i podrška. Trend filantropskih davanja treba unaprediti kroz intenzivnu saradnju sa poslovnom zajednicom i podrškom dobrim praksama privrede. Uloga medija ogleda se u objektivnom, nepristrasnom i pravovremenom informisanju javnosti, pri čemu treba da budu objektivni i nepristrasni, što je važan preduslov da bismo imali dobro informisane građane koji promišljaju svoje poteze u demokratskom društvu.

---

¹ U dokumentu termini „organizacije civilnog društva“ (OCD), „nevladine organizacije“ (NVO) i „neprofitne organizacije“ (NPO) koriste ravnopravno kao sinonimi, i odnose se na pravne forme udruženja, fondacija i zadužbina, kao i na neformalne grupe.

² U dokumentu se termini „neformalne grupe“ odnosi i na „građanske pokrete“ i „inicijative građana“.

Usluge koje pruža RC

Help desk usluge

Pružanje Help desk usluga ima za cilj izgradnju unutrašnjih kapaciteta OCD, njihovih mreža, koalicija i platformi. Ciljna grupa za pružanje help desk usluga su sve OCD, sindikati, ali i neformalne grupe i građani koji pokreću inicijativu da se udruže ili samoorganizuju.

Takođe, korisnici help desk usluga mogu biti i druge zainteresovane strane, nacionalne i lokalne vlasti i njihove institucije, mediji i donatori, ukoliko su njihove potrebe i zahtevi prema Resurs centru u vezi sa OCD i/ili za okruženje u kome OCD deluju. Poseban fokus biće stavljen na jačanje kapaciteta manjinskih i ranjivih grupa.

Način pružanja HD usluga

Resurs centar pruža HD usluge svakog radnog dana od 10 do 14h preko telefona na brojeve:

Beograd i centralna Srbija:

Građanske inicijative 011 3284188

Zapadna Srbija:

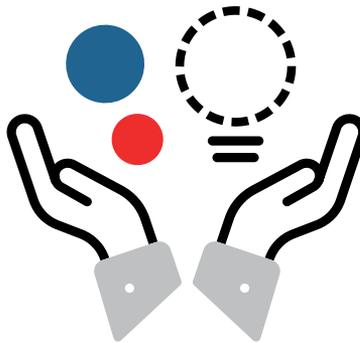
Forca Požega 031 825000

Južna i istočna Srbija:

Narodni parlament 060 7070139

Vojvodina: BUM Bečež 063 544321

Sva pitanja možete poslati i putem jednostavnog online formulara na sajtu rc.građanske.org.

Oblasti za koje se možete obratiti Resurs centru:

- Pravna, administrativna i finansijska pitanja u vezi sa osnivanjem i funkcionisanjem OCD
- Podrška izradi internih akata i politika udruženja
- Konsultacije o pripremi, pisanju i sprovođenju projekata
- Periodične informacije u vezi sa najboljim praksama u javnom zagovaranju, organizovanju zajednice, i prikupljanju sredstava
- Umrežavanje i izgradnja partnerstava na regionalnom i lokalnom nivou
- Komunikacija, marketing i vidljivost OCD

Tehnička podrška

RC pruža usluge tehničke podrške novoosnovanim lokalnim organizacijama koje se obrate za podršku. Ova usluga podrazumeva održavanje tematskih sesija definisanih na osnovu specifičnih potreba određenog broja OCD. TA će biti pružana u formi jednodnevne radionice o konkretnoj temi (neophodnoj za dalji neometan rad organizacije) i namenjena nekolicini organizacija koje se bave srodnim temama. Ova usluga se pruža kada je procenjeno da je nedovoljno odgovoriti na potrebu preko HD usluge, a dovoljno je specifično da odgovori na izazove manjeg broja organizacija.

Otvorena vrata

Otvorena vrata su usluga pružanja podrške na mesečnom nivou, a podrazumeva organizovanje sastanka u RC-u povodom teme koja je aktuelna i važna za zajednicu, gde su OCD pozvane da dođu i postavljaju pitanja, ili čuju sesiju.

Resurs centar Građanskih inicijativa je kao metod rada sa udruženjima razvio praksu da jednom mesečno otvori vrata za sva pitanja i nedoumice predstavnika OCD u skladu sa temama koje predstavljaju izazove za njihov rad. Otvorena vrata su pokazala veliki potencijal za jačanje kapaciteta predstavnika udruženja. Na ovaj način je moguće razumeti najveće izazove sa kojima se suočavaju i prema tome kreirati dalje planove za rad RC-a, orijentisan na potrebe zajednice.

Otvorena vrata se organizuju u prostorijama Resurs centara ili partnerskih organizacija jednom mesečno u trajanju od dva sata po temama koje su ranije objavljene na sajtu RC-a. Učesnici mogu da se prijave za temu koja ih interesuje preko online formulara istaknutog na internet stranici RC-a.

Spisak okvirnih tema za otvorena vrata:

PR:

- Komunikaciona strategija
- Odnos sa medijima
- Društvene mreže i društveni mediji
- Alati za promociju i praćenje

Finansijsko upravljanje:

- Izrada i praćenje budžeta za projekte
- Pravljenje troškova
- Finansijsko izveštavanje
- Registrovanje i obavljanje privredna delatnost
- Saveti u oblasti računovodstva i knjigovodstva

Administrativno upravljanje:

- Izrada i izmena statuta
- Izbor i promena zastupnika
- Izrada pravilnika
- Kreiranje i održavanje naloga na PADOR platformi

Ljudski resursi:

- Ugovori i vrste ugovora o radu
- Politike angažovanja volontera

Projekti:

- Pisanje projekata

Goruće teme:

- Razvoj biznis modela – neprojektno finansiranje
- Besplatna pravna pomoć
- Javne nabavke – Kako se (ne)sprovode?

Info sesije

Uloga info sesija je da omogućе fleksibilnu i ad hoc podršku organizacijama civilnog društva i neformalnim mrežama u situaciji kada je potrebna podrška u novonastalim okolnostima ili praksi koja se događa, a otežava rad udruženja.

Info sesije će biti organizovane u različitim gradovima, za veći broj zainteresovanih organizacija (20+) o aktučenim temama/dešavanjima

koje imaju značaj za civilni sektor (promene zakona, debate o praksama koje negativno utiče na rad OCD i sl).

Treninzi za osnaživanje OCD: bazični, napredni i specijalizovani

Treninzi za OCD treba da omogućе jačanje njihovih kapaciteta kroz pružanje ekspertske podrške u vidu prenošenja znanja i alata za rad zajednici.

Plan treninga Resurs centara

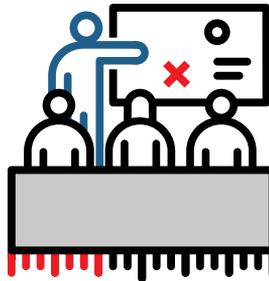
Ogranizacioni razvoj

Osnove organizacionog razvoja

Trodnevni trening
Petnaest učesnika
Cilj treninga: Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u Srbiji za efikasnije ostvarivanja njihovih misija. Tokom treninga biće obrađene različite teme relevantne za dobro funkcionisanje i razvoj organizacija kao što su administrativno i finansijsko upravljanje udruženjima, upravljanje ljudskim resursima, komunikacija i odnosi sa javnošću, načini prikupljanja sredstava.

Teme koje će biti obrađene:

- Uvod u organizacioni razvoj
- Administrativno upravljanje
- Finansijsko upravljanje
- Neprojektno finansiranje
- Upravljanje ljudskim resursima
- Vidljivost aktivnosti i rezultata organizacija u civilnom društvu

Osnove strateškog planiranja

Trodnevni trening
Petnaest učesnika

Cilj treninga: Osnajivanje organizacija da uspešno kreiraju svoje strateške pravce i nastave rad na strateškom planiranju radi osnaživanja sopstvene organizacije.

Teme koje će biti obrađene:

- OCD i društvo, mesto i uloga organizacija civilnog društva
- Strateški ciljevi i zadaci
- Strateško planiranje rada u OCD
- Kako do strateškog plana
- Analiza aktera i okruženja

PRIKUPLJANJE SREDSTAVA

Projektno finansiranje

Trodnevni trening
Petnaest učesnika

Cilj treninga: Osnajivanje organizacija civilnog društva za postizanje finansijske održivosti kroz apliciranje na konkurse donatora.

Teme koje će biti obrađene:

- Osnove prikupljanja sredstava i finansijske održivosti OCD
- Organizacijska spremnost za proces prikupljanje sredstava
- Identifikaciju potencijalnih donatora i njihove motivacije za davanje

Neprojektno finansiranje

Dvodnevni trening
Petnaest učesnika

Cilj treninga: Osnajivanje predstavnika OCD da sagledaju mogućnosti i tehnike prikupljanja sredstava od kompanija i građana.

Teme koje će biti obrađene:

- Tipovi podrške
- Kreiranje poziva za podršku
- Tehnike prikupljanja sredstava od pojedinaca (događaji, članstvo, mailing, crowdfunding)
- Prikupljanje sredstava od poslovnog sektora

Crowdfunding za neprofitne organizacije

Trodnevni trening
Petnaest učesnika

Cilj treninga: Crowdfunding ili grupno finansiranje je alternativni model prikupljanja sredstava kroz zajednicu putem online platformi. Učesnici ovog treninga će imati priliku da nauče kako da sprovedu uspešnu crowdfunding kampanju.

Teme koje će biti obrađene:

- Izgradnja i mapiranje zajednice
- Priprema plana kampanje
- Priprema sadržaja za kampanju

KOMUNIKACIJE I MARKETING

Odnosi s javnošću

Trodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Unaprediti znanja OCD za promociju i predstavljanje u javnosti.

Teme koje će biti obrađene:

- Uvod u odnose s javnošću: kreiranje uspješnih poruka
- Odnosi s medijima: specifičnosti komunikacije OCD i medija
- Saopštenje
- Konferencija za novinare
- Intervju - medijski nastup
- Digitalni mediji za OCD (FB, Twitter, web resursi)
- PR sadržaji za uspješno zastupanje: Pristup informacijama od javnog značaja, istraživanja, peticije, građenje mreža...

Digitalni marketing

Trodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Polaznici treninga će imati priliku da nauče kako da strateški pristupe marketingu i online prisutnosti svoje organizacije, kao i kako da vode kampanje na internetu kroz različite kanale (website, email, društvene mreže).

Teme koje će biti obrađene:

- Levak podrške,
- Profil podržavaoca,
- Pisanje sadržaja
- Kanali komuniciranja
- Online reklame i alati

ZAGOVARANJE

Organizovanje zajednice

Trodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Učesnicima ponuditi osnovna praktična znanja o organizovanju zajednice, načinima preduzimanja akcija i kreiranja promena.

Teme koje će biti obrađene:

- Razumevanje važnosti uloge aktivnih građana u aktivnostima koje se tiču razvoja zajednice
- Javni govor kao neophodna veština za lidere
- Priča o sebi kao alat za sticanje podrške
- Veštine za motivisanje građana da se uključe u kampanje
- Kampanja kao alat za uvećanje moći i resursa

Javno zagovaranje

Dvodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Upoznavanje sa osnovnim elementima sprovođenja javno zastupanje/zagovaranje u lokalnim zajednicama

Teme koje će biti obrađene:

- Uvod u pojam JZ
- Ključni koraci u JZ
- Strateška komunikacija:
  - Analiza publike
- Razvijanje poruke
- Prenošnje poruke i kanali komunikacije
- Izgradnja mreža i koalicija
- Plan kampanje

Učešće OCD igračana u izradi i praćenju sprovođenja lokalnih budžeta

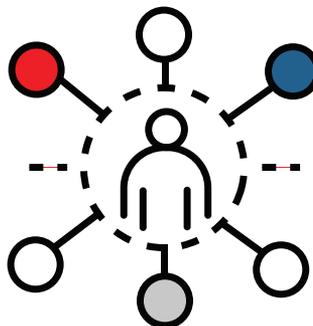
Dvodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Unaprediti znanja građana i OCD o procesu izrade, izvršenja i praćenju trošenja sredstava iz lokalnih budžeta

Teme koje će biti obrađene:

- Šta je budžet?
- Prihodna i rashodna strana budžeta
- Kako OCD prate i kontrolišu izvršenje budžeta?
- Značaj informacije od javnog značaja u sprečavanju zloupotreba i korupcije prilikom izvršenja budžeta.

Praćenje stanja u oblasti socijalne i dečije zaštite na lokalnom nivou

Dvodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Podrška organizacijama da lakše prate napredak na nivou lokalnih samouprava u vezi sa reformama definisanim u procesu pridruživanja EU, a koje se tiču oblasti socijalne zaštite.

Teme koje će biti obrađene:

- Model za lokalizaciju procesa evropskih integracija
- Set indikatora za praćenje i izveštavanje o relevantnim evropskim politikama u oblasti države blagostanja na lokalnom nivou.
- Pregled mera u oblasti socijalne zaštite predviđenim relevantnim strateškim i akcionim dokumentima koji su obuhvaćeni procesom evropske integracije Republike Srbije.

Utvrđivanje potreba za uslugama socijalne zaštite u zajednici

Dvodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Podrška organizacijama civilnog društva u procesu utvrđivanja potreba na lokalnom nivou u vezi sa uslugama socijalne zaštite u zajednici.

Teme koje će biti obrađene:

- Jednostavne i efikasne metode za utvrđivanje potreba u lokalnoj zajednici
- Razvijanje i finansiranje usluga u lokalnoj zajednici

Uloga institucija u stvaranju socijalne kohezije

Dvodnevni trening

Petnaest učesnika

Cilj treninga: Učesnicima će biti približen evropski koncept socijalne kohezije koja predstavlja preduslov održivog ekonomskog i društvenog razvoja.

Teme koje će biti obrađene:

- Koncept socijalne kohezije
- Preduslovi za razvoj socijalne kohezije u društvu

Napredni trenizi

Napredni treninzi predviđeni su u drugoj godini i biće ponuđen organizacijama koje su u prvoj godini prošle neki od bazičnih treninga, da bi mogao da se meri efekat programa treninga i napredak u razvoju organizacija i neformalnih grupa. Takođe, ovi treninzi će biti organizovani i za organizacije sa razvijenijim kapacitetima koje su spremne da rade na sticanju novih veština

Teme treninga:

- Jačanje organizacijskih kapaciteta
- Održivost organizacije
- Izgradnja baze podrške
- Pružanje usluga

Specijalizovani treninzi

Projektom su predviđeni specijalizovani treninzi o upotrebi digitalnih alata (Giving Balkans, CiviCatalyst i dr) koji će se održavati jednom u 6 meseci i čija je uloga da unapredi rad OCD. Zainteresovane OCD mogu očekivati tehničku i mentorisku podršku tokom razvoja i lansiranja kampanje na Catalyst Balkans platformama.

- Poludnevni trening o upotrebi Giving Balkans platforme za planiranje fundraising aktivnosti,
- Poludnevni trening o upotrebi CiviCatalyst CRM platforme za povezivanje sa zajednicom,
- Jednodnevni trening o kampanjama za grupno finansiranje na Donacije.rs.

Mentorska podrška OCD i njihovim inicijativama

Mentorska podrška treba da podstakne i osnaži inicijative organizacija civilnog društva na lokalnom nivou da zagovaraju politike koje su od značaja za njihovu zajednicu. Rezultat ove aktivnosti bi trebalo da bude uticanje na politike i osnaživanje većeg broja OCD da se pozicioniraju kao partner vlasti i kreatori javnih politika. Biće raspisan poziv za organizacije koje deluju na lokalnom nivou, sa kojima bi se moglo raditi na izmeni na javnom zagovaranju.

Resurs centar kao kanal komunikacije

RC dnevno objavljuje informacije relevantne za OCD na sajtu RC. Svaka organizacija ima mogućnost da prosledi vesti o svojim dešavanjima, pozivima, konkursima na zoran@gradjanske.org. Ukoliko se vest slaže sa načelom istinitosti i ne poziva na kršenje prava i sloboda garantovanih Ustavom, zakonom i drugim međunarodnim dokumentima, vest će biti objavljena.

Vodič kroz potencijalne izvore finansiranja je online alat koji omogućava da stalno budete upoznati sa najnovijim prilikama za apliciranje za donacije.

RC newsletter predstavlja nedeljni pregled vesti koje su važne za sektor, koje svakog četvrtka stižu na vašu email adresu. Budite u toku sa najnovijim vestima, pozivima, konkursima i predlozima za finansiranje. Možete se prijaviti [ovde](#) za nedeljni newsletter.

RC vodi evidenciju pruženih usluga, na osnovu koje zaposleni obrađuju informacije i bolje razumeju sa kojim izazovima sa udruženja i neformalne grupe najčešće suočavaju. Najčešća pitanja i odgovori na njih se objavljuju na sajtu RC-a (Q/A sekcija) da bi se omogućilo efikasije pružanje usluga. Moguće je da predstavnik RC-a kontaktira organizaciju kojoj je pružena podrška radi praćenja razvoja ili evaluacije usluge. Informacije koje RC prikupi biće korišćene samo kao statistički parametar.

